

УДК 327.001.73(100)

Кондратенко О. Ю.,
м. Київ**УКРАЇНСЬКИЙ ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ
НОВОГО СВІТОВОГО ПОРЯДКУ**

Розкрито сутність наростання протистояння між провідними центрами міжнародного впливу. Україна в силу свого геополітичного статусу є основним об'єктом боротьби, яку ведуть США, Росія та ЄС за посилення своєї присутності на євразійському просторі. Саме тому Україну варто розцінювати як одну з ключових держав процесу трансформації світового порядку. Боротьба за вплив на Українську державу відбувається у контексті діалектики двох парадигм майбутнього розвитку пострадянських країн – євразійського та євроатлантичного.

Ключові слова: Україна, геополітика, Росія, світовий порядок, протистояння.

Проблематика трансформації існуючого світового порядку актуалізується по мірі наростання геополітичних суперечностей між провідними суб'єктами міжнародного впливу в існуючих та нових точках перетину їх інтересів. Оцінюючи сучасну ситуацію в Євразійському регіоні можна говорити про прискорення міжцивілізаційної боротьби. Саме у силу свого геополітичного статусу Україна, як складова геополітичного фронту протистояння цивілізацій, стає каталізатором перетворень як євразійського простору так і світового порядку в цілому. Конфлікт, котрий нині відбувається на теренах України виходить далеко за межі локальної війни між Києвом та підтримуваними Росією терористичними угрупованнями, що захопили частину Донбасу і створили на цій території фіктивні державні утворення ЛНР/ДНР. Розгортання збройної боротьби в Україні, спричинене передусім результатом зіткнення геополітичних інтересів у цій частині Східної Європи як мінімум трьох центрів світового/цивілізаційного впливу – РФ, ЄС та США. У геополітичній боротьбі, що наростає, Захід переслідує цілі закріпити свої інтереси через зміцнення ліберально-демократичних цінностей у Східній Європі, у т. ч. й за рахунок таких молодих демократій як Україна, Грузія та Молдова. Все це зрештою має слугувати ослабленню у такий спосіб впливу Росії на євразійський простір. Зрештою Україні відведена роль крупного форпосту американського тиску

на Москву. РФ у свою чергу намагається зберегти свій вплив на пострадянські країни та не допустити прозахідних економічних і політичних змін. Останнє передусім стосується України як найважливішої для Росії пострадянської держави.

Російська еліта підкреслює, що Україна є частиною православної (російської) цивілізації, котра випадково виділилася в окрему територію у результаті «найбільшої геополітичної катастрофи ХХ ст.» - розпаду СРСР. Саме тому, відчуваючи себе ресурсно ослабленою, Росія вважає Україну не інакше як «failed states» - тобто державою, яка не відбулася та має возз'єднатися в єдиній слов'янській спільноті. Пропагандистська політика Росії у ході розгортання т. зв. гібридної війни, спрямована на доведення того, що Україна може зберегти свою територіальну цілісність та життєздатність лише за умов проведення конституційної реформи - результатом якої має стати федералізація країни. За планом РФ, федералізована Україна має надати особливий статус південно-східним областям де проживає значний відсоток російського та російськомовного населення. Саме ці території, за задумом Москви, мали б стати зручним важелем тиску на Київ у разі проведення нелояльної політики щодо РФ. Черговим фактором, який мотивує Росію до силових дій в Україні є категоричне несприйняття підтримуваних Заходом євроатлантичних устремлень Києва, в яких Кремль вбачає потенційну загрозу своїй безпеці. Існує міжнародна позиція, що виходом із даної ситуації стала б т. зв. фінляндизація України, яка виключає її вступ до НАТО, проте такий механізм поки не влаштовує ані Україну ані основних геополітичних гравців.

Питання суб'єктивізації України в нових геополітичних реаліях стало предметом зацікавлення багатьох експертів, аналітиків і політологів-науковців як у нашій державі так і за її межами. Наукові розробки та експертні статті стосується як аналізу подій, що відбуваються в Україні так і міжнародної ситуації, котра склалася у зв'язку з наростанням протистояння між РФ та Заходом за сфери геополітичного впливу на євразійському просторі. Логічним буде всі розвідки та їх авторів, які працюють над вивченням геополітичних проблем євразійського простору й українського контексту розсередити у рамках трьох окремих груп. Перша з них представлена російськими політологами, істориками, соціологами, а також ідеологами євразійства як от: К. Гаджиев, В. Дергачов, О. Дугін, С. Лузянін, С. Панарін, К. Сорокін, Т. Шаклеїна, Л. Шевцова та ін.

Другу групу вчених з нашого питання формують представники вітчизняної політологічної думки, зокрема: О. Волошин, О. Галушко,

М. Гнатюк, М. Дорошко, Р. Жангожа, О. Ірхін, Л. Коврик-Токар, Г. Перепелиця, О. Потехін, М. Фесенко, Л. Чекаленко, О. Шергін та ін.

Зрештою, третю групу науковців складають представники західних політологічних шкіл, до яких віднесемо: А. Аслунда, З. Бжезинського, Т. Грема, Е. Качинса, А. Стент, А. Умланда, Дж. Шерра тощо.

Загалом, метою даної публікації є репрезентація та аналіз українського фактору у становленні нового світового порядку, а також висвітлення специфіки геополітичної боротьби за вплив на євразійському просторі між РФ та Заходом.

Зазначимо, що парадигму міжцивілізаційного протистояння понад півтора десятиліття тому докладно обґрунтував відомий американський політолог С. Хантінгтон. Саме він спрогнозував протистояння в Україні, котра географічно розташована на зламі православної і Східної (православної) і Західної (католицької) цивілізацій. І саме такі держави, на його думку, є найбільш піддатливі конфліктному протистоянню потужних міжнародних суб'єктів. Зазначимо, що дана парадигма передбачає існування низки цивілізацій, межі яких не завжди співпадають з кордонами держав чи їх коаліційних об'єднань. Виходячи з цього, С. Хантінгтон більшою мірою прогнозував внутрідержавний конфлікт в Україні, аніж пряме зіткнення з Російською державою. Далі політолог не виключав високу ймовірність розпаду України за Чехословацьким або Югославським сценарієм [8, с. 39]. Утім, як бачимо, навіть таким іменитим експертам досить складно спрогнозувати реальну поведінку Росії щодо одного з найбільших об'єктів геополітичної уваги в сучасному світі. Виявилось, що причиною внутрішнього соціокультурного протистояння в Українській державі став передусім зовнішній фактор.

Волею долі та низки міжнародних обставин Україна опинилася в епіцентрі геополітичної турбулентності. Можна з упевненістю стверджувати, що наша держава знаходиться у центрі зіткнення великодержавних інтересів, геополітичних гравітацій та цивілізаційних розломів. Сьогодні спостерігаємо загострення конкурентної боротьби за вплив у євразійському просторі через зіткнення двох інтеграційних парадигм розвитку – європейської (ринкової, демократичної, громадянської) та євразійської (авторитарної, корупційної та адміністративно-силової). Росія постає беззаперечним лідером євразійських інтеграційних структур, зокрема ЄврАзЕС та ЄАЕС. Саме ця організація є матеріалізованою версією дугінських ідеологем РФ, які активно просуваються їх апологетами. Для Росії Євразійська співдружність, а тепер вже й Євразійський економічний союз, є засобом утвердження регіонального лідерства та імперського ренесансу. Головним завданням для

російського керівництва є схилити Україну до членства у подібних організаціях, які активно множаться на території колишнього СРСР. До речі, сама ідея приєднання до євразійських інтеграційних структур була тривалий час популярна серед значної частини української еліти. Останнє здебільшого можна пояснити тим, що ЄврАзЕС за своєю сутністю учасників був типовим союзом пострадянських диктатур, які відрізнялися своїм небажанням до прогресивних змін та прагнули зберегти сировинний, заснований на корупційних схемах економічний уклад. Українському олігархату задля збереження та примноження своїх капіталів через далекі від прозорості комерційні схеми не надто були потрібні економічні та політичні реформи у контексті Копенгагенських критеріїв [6]. Останніми роками у окремих меседжах експертів йшлося навіть про капітуляцію України як євроатлантичного проекту і остаточний вибір на користь російського євразійства. Подібний політичний песимізм був підсилений у 2013 р. відмовою тодішнього президента В. Януковича підписати Угоду про асоціацію України з ЄС після серії обіцянок кредитної підтримки з боку Росії. Після самоусунення В. Януковича з посади президента України у Росії зник основний засіб утримання України у фарватері свого геополітичного впливу. Унаслідок відомих подій в Україні та приходу до влади прозахідної політичної еліти Росія вдалася до реалізації сценарію анексії Криму та підтримки сепаратистських настроїв на Донбасі, що призвело до масштабного конфлікту [9].

Загалом, з цього часу відкривається нова сторінка зовнішньої політики Росії, її міжнародних стосунків та формування стратегії безпеки. РФ не могла не реагувати на трансформацію політичного режиму в Україні, оскільки сприйняла це як виклик своєму геополітичному статусу і загрозу саме з боку США [12]. У зв'язку з цим послідувало нарощування російської військової присутності в Україні. За оцінками більшості як західних так і вітчизняних експертів Росія користується нерішучістю Заходу, домагається таким чином «заморожування» конфлікту або принаймні завершення його на вигідних для себе умовах, котрі полягають передусім у збереженні російської культурної самобутності на південному сході, офіційному утвердженні статусу російської мови як другої державної та гарантій того, що Київ утвердить позицію неприєднання до НАТО, а у перспективі й до ЄС [11].

Існує версія, що Росія була зацікавлена в ескаляції українських подій, намагаючись таким чином перерозподілити сфери впливу з Німеччиною. Відповідно до припущення - РФ розраховувала на економічний контроль над південними та східними областями України, а Німеччина завдяки формальному зближенню Києва з ЄС мала б отримати доступ до центру й

заходу, зміцнивши таким чином свої позиції в Східній Європі та ЄС загалом. Утім, США як світовий гегемон не зацікавлений у перерозподілі світового балансу сил не на їх користь виступили проти створення будь-якого континентального блоку Росії з Німеччиною. Результатом стало те, що Вашингтон фактично схилив Німеччину на свій бік пообіцявши сприяти підвищенню рівня енергонезалежності ЄС через диверсифікації поставок енергоносіїв. Ймовірно, що саме у результаті таких дій В. Путін опинився у геополітичному цугцванзі не маючи при цьому серйозних союзників [5].

Попри те, що Україна претендує на роль геополітичного мосту між Європою та Євразією остання виконує радше роль держави-лімітрофа значною мірою як для ЄС так і для Росії. Якщо говорити про геостратегію Росії, то варто стверджувати, що Україна є для Кремля по суті останнім бастионом на шляху просування західних демократій, у т. ч. й на територію самої Росії. Саме через Україну, а точніше через підтримку в ній конфлікту на сході РФ намагається натиснути на ЄС та США з метою збереження сфери впливу на євразійському просторі. Проте, як відомо Україна для В. Путіна є лише одним із полігонів протистояння зі США поряд із такими об'єктами геополітики як Сирія чи Іран з його ядерною програмою. Тому перемога у протистоянні за Україну буде розцінена російським керівництвом як чергова поразка Сполучених Штатів. У ході боротьби за Україну значну «зацікавленість» В. Путін проявляє до українського ВПК і саме цим частково пояснюється його прагнення встановити контроль над південно-східними областями, де передусім зосереджені високотехнологічні військові підприємства, зокрема такі як Південмаш (Дніпропетровськ), Хартрон (Харків) Моторсіч (Запоріжжя), Миколаївський суднобудівний завод тощо. По-друге, Росію цікавлять інфраструктурні об'єкти півдня України, котрі забезпечують зв'язок з Кримом як вже тепер федеральним округом Росії. У свою чергу, вихід до Придністров'я разом з підпорядкованим Кримом дав би можливість Росії укріпитися в Чорноморському басейні, зрештою у перспективі вивести Туреччину з американської сфери впливу та створити передумови для забезпечення вирішення питання альтернативних джерел і маршрутів постачання енергоносіїв до Європи завдяки зміцненню позицій в Каспійському регіоні. На цьому тлі США намагаються взяти реванш шляхом втягнення України як ключової держави Чорноморського регіону в орбіту свого впливу після серії поразок, завданих Росією на геополітичному фронті упродовж попередніх років, зокрема таких як фактичний провал американської політики в Сирії та Ірані [1].

Загалом же, Україна для Кремля, на відміну від Сполучених Штатів, є частиною великого геополітичного проекту - своєрідним ключем до омріяного Євразійського союзу. Нагадаємо, що духовою ідеологічною основою такого задуму став відомий «Русский мир», який без України та Києва як «матері городів руських» мінімізує легітимацію «кремлівського престолу». Перегляд і зміна кордонів суверенної Української держави шляхом анексії Кримського півострова із подальшим розпалюванням конфлікту у південно-східних регіонах стали справжнім викликом, який Росія кинула Західному світові та існуючому світовому порядку загалом. Відомий американський історик Т. Снайдер вважає таку поведінку викликом для світового порядку та європейської системи безпеки і вбачає у її намірах намагання зруйнувати українську державність [2]. Адже після завершення Другої світової війни в європейській історії відсутні випадки насильницького відторгнення територій суверенних держав. Прецедент до корекції геополітичної парадигми РФ постав у контексті захисту співвітчизників за кордоном, кількість яких складає близько 25 млн. осіб, котрі й складають основу «Русского мира». Ряд аналітиків у таких діях Росії не випадково вбачають розв'язання Четвертої світової війни (вважаючи при цьому, що Третьою світовою війною була холодна війна – *О.К.*), а поведінку кремлівського керівника часто порівнюють із діями Гітлера кінця 30-х рр. Можна погодитися із подібною оцінкою міжнародної ситуації, адже світовий конфлікт фактично розпочався ще до кримських подій, а інкорпорація частини української території лише підтвердила наміри РФ «рухати» кордони на захід силовим шляхом.

Перемоги Росії у локальних конфліктах, на думку експертів, необхідні Кремлю окрім всього для збереження існуючого авторитарного режиму. Прикладом того є різкий стрибок рейтингу російського президента - до понад 80% після приєднання Криму. Приміром простежено, що президентський рейтинг російських керівників зростає саме під час загострення протистояння із внутрішнім чи зовнішнім ворогом або ж у разі загроз національній безпеці. Так, під час воєнної контртерористичної операції РФ на Північному Кавказі у 1999 р. (більш відомої як друга чеченська війна – *О.К.*) рейтинг тодішнього президента РФ Б. Єльцина зріс упродовж чотирьох місяців з 31% до 80%. Ще одним подібним прикладом стала спецоперація Росії в Грузії у 2008 р. після якої рівень підтримки В. Путіна збільшився до безпрецедентних 88% [4]. Таким чином, по мірі погіршення внутрішньої ситуації в РФ російському керівництву вдається на певний час відволікти населення від соціальних проблем через експлуатацію ностальгічної тези про особливість та пасіонарність Росії, котра, як стрижень православ'я, знаходиться у ворожому оточенні,

протистоїть розбещеному Заходові тощо. До того ж всі локальні конфлікти в РФ з допомогою ЗМІ та пропаганди намагаються подати як політику США, спрямовану на ізоляцію та знищення російського суверенітету. Отже, однієї із головних складових внутрішньої геополітики Росії є створення образу ворога з метою консолідації/мобілізації російського суспільства довкола правлячого режиму та лідера. Разом з тим, підтримку ескалації конфлікту в Україні варто розцінювати як намагання правлячої російської еліти зберегти путінську систему авторитаризму в мовах економічної рецесії і запроваджених санкцій. Саме успішна європеїзація і процвітання України поставило б під сумнів ефективність антидемократичних режимів більшості пострадянських країн, у т. ч. й Росії. Фіаско стратегії успішних трансформацій в Україні слугували б для російського суспільства наочним прикладом наслідків демократичного повстання для великої православної держави. Тому, обмежене воєнне втручання Росії в Україну передусім спрямоване на недопущення проведення Києвом відповідних реформ. Припустимо також, що стратегія РФ передбачає виснаження та розвал України не через відкриту широкомасштабну воєнну інтервенція, а підрив державності з середини шляхом провокації невдоволення населення та усунення від влади прозахідної еліти [7].

Чимдалі більше занепокоєння у РФ викликає створення зони вільної торгівлі України з ЄС. У Москві досить багато говорили про ризики перетворення України на своєрідну транзитну зону європейських товарів, що тим самим сприятиме заповнення ринку РФ іноземною продукцією та зашкодить російським товаровиробникам. Зрештою саме під тиском РФ було відтерміновано набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та ЄС до грудня 2015 р. Проте такі претензії видаються як мінімум необ'єктивними хоча б у силу того, що левову частку російського ринку формують саме товари з Європи і збільшення їх кількості не вплине кардинально на його структуру.

Досить неадекватно виглядає позиція Росії стосовно вступу України до НАТО. Все частішими стають тиради кремлівського керівництва відносно того, що набуття членства України в Альянсі кардинально порушить баланс сил у зоні особливих інтересів Росії. Як не дивно, утім навіть у західному політологічному дискурсі простежується проросійська позиція окремих експертів щодо зближення України з Альянсом. Зокрема, знаний американський вчений, професор Чиказького університету Дж. Міршаймер висловлюючи свою особливу позицію відносно політики Росії у стилі *Realpolitik* доводить, що саме США спровокували розпалювання українського внутрішнього конфлікту, а також російсько-українського

протистояння в цілому. Політолог обґрунтовує, що анексія Криму стала відповіддю Росії на розширення НАТО, яка керується при цьому реалістичними мотивами. Ще однією підставою для агресії стала версія про переворот в Україні, здійснений нібито за підтримки США, що дало підставу Росії ввести свої війська в Крим та на схід під страхом приходу до влади «ультраправого» проамериканського керівництва [10]. Одним словом, представник реалістичного напрямку доводить, що Росія вдавшись до агресії продемонструвала таким чином неприйнятність реалізації подальшого сценарію кольорових революцій з метою створення нових західних демократій за рахунок пострадянських країн та неминуче їх втягнення до НАТО. Утім, як знаємо, Україна поки не є навіть потенційним кандидатом на вступ до НАТО. До того ж, у ході опонування даній позиції, виникає запитання про те, чому агресія В. Путіна була здійснена із майже п'ятнадцятирічним запізненням, оскільки розширення НАТО на схід розпочалося ще у 1999 р.? Також у результаті наступної «експансії» Альянсу в 2004 р. членство набули вже пострадянські країни Балтії і тоді Росія також не вдавалася до силових сценаріїв. Ще одним контраргументом може бути останнє розширення НАТО 2009 р., котре відбулося саме за рахунок Албанії та Хорватії. Останніх жодним чином не можна розглядати у якості країн т. зв. зони особливих інтересів Москви.

Враховуючи такий стан речей можна дійти попереднього висновку, що Кремль демонструючи патологічну «образу» за поразку у холодній війні остаточно проголосив пострадянський/євразійський простір зоною своїх особливих інтересів аж до права здійснювати анексію територій сусідніх держав. Контрстратегією Заходу навпаки є підтримка демократичних цінностей, територіальної цілісності та суверенітету країн євразійського простору, а його порушення є підставою для введення проти Росії економічних санкцій.

Переважаюча більшість політичних експертів доводять, що розв'язавши сетецентричну або т. зв. гібридну війну й користуючись неоднозначною позицією окремих членів Євросоюзу таких як Чехія, Угорщина, Австрія та Італія, Росія намагається будь-що домогтися недопущення перетворення України на повноцінний геополітичний плацдарм Заходу для подальшого розширення Pax Americana в Євразії. Підкреслюючи потенційну можливість кардинального порушення балансу стримувань і противаг у сучасному світі російський президент В. Путін спрогнозував у одній зі своїх заяв множення регіональних конфліктів за непрямої участі великих держав унаслідок відмови рахуватися з геополітичними інтересами одна одної. При цьому російський керівник підкреслив, що до групи ризику варто передусім віднести нестабільні країни, котрі знаходяться на стику

геополітичних інтересів основних центрів міжнародного впливу. Таким чином, судячи з риторики російського президента такий меседж по суті анонсував початок нової холодної війни між РФ та Заходом[3].

Таким чином, Україна перетворилася на поле боротьби євроатлантичної і євразійської парадигм трансформації світового порядку та міжнародної системи безпеки. Є всі підстави стверджувати, що з руйнацією механізмів стримувань і противаг та створенням прецеденту для перегляду кордонів, відкривається сторінка наростання конфліктності в сучасних міжнародних умовах. Із загострення протистояння між провідними центрами сили (США, ЄС, РФ) Україна хоча й виступає вагомими фактором зміни світового порядку все ж дедалі перетворюється на своєрідну «піддослідну» ділянку геополітики. Росія, ціною величезних економічних втрат намагається утримати своїх сусідів у сфері власного впливу не зважаючи на мінімальні шанси на перемогу у цьому змаганні із Заходом. В цілому, в залежності від того, хто з указаних провідних міжнародних гравців матиме у своєму «активі» Київ – той зрештою і визначатиме майбутнє не лише євразійського простору але й світового порядку загалом.

Література

1. Бондаренко К. Навіщо Путіну Україна [Електронний ресурс] / К. Бондаренко. – Режим доступу: <http://tsn.ua/analitika/navischo-putinu-ukrayina-347542.html>
2. Габриэлян Е. Тимоти Снайдер: «Цель Путина – разрушить украинскую государственность» [Электронный ресурс] / Е. Габриэлян. – Режим доступа: <http://ru.rfi.fr/ukraine/20140331-timoti-snaider-tsel-putina-razrushit-ukrainskiyu-gosudarstvennost/>
3. Разочарованный крахом системы противовесов Путин предрек планете «ряд острых конфликтов» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nvua.net/world/Putin-prigrozil-miru-gyadom-ostryh-konfliktov--17538.html>
4. Рейтинг Путина: аномалия или закономерность [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.levada.ru/15-01-2015/reiting-putina-anomaliya-ili-zakonomernost>
5. Романенко Ю. О вызовах и новых возможностях для Украины на следующих этапах революции [Электронный ресурс] / Ю. Романенко. – Режим доступа: <http://hvylya.net/analytics/geopolitics/o-vyizovah-i-novyih-vozmozhnostyah-dlya-ukrainyi-na-sleduyushhih-etapah-revolutsii.html>
6. Сушко О. ЄврАзЕС: економічний сир у політичній мишоловці вступ до ЄврАзЕС означатиме політичну капітуляцію України як європейської держави / О. Сушко, О. Лісничук // Дзеркало тижня. – 2002. – 11 жовтня.
7. Умланд А. Роль и цели Кремля в «украинском» кризисе [Электронный ресурс] / А. Умланд. – Режим доступа: <http://www.geopolitika.lt/index.php?artc=7120>

8. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон. – М. : Астрель, 2011. – 571 с.
9. Coffey L. Russia's Invasion of Ukraine: The U.S. Needs a Strateg [Electronic resource] / L. Coffey, Kochis D. - Access mode: <http://www.heritage.org/research/reports/2014/11/russias-invasion-of-ukraine-the-us-needs-a-strategy>
10. McFaul M. Faulty Powers. Who Started the Ukraine Crisis? / M. By McFaul, S. Sestanovich, J. Mearsheimer [Electronic resource] // Foreign Affairs. - 2014. - № 6. - Access mode: <http://www.foreignaffairs.com/articles/142260/michael-mcfaul-stephen-sestanovich-john-j-mearsheimer/faulty-powers>
11. Migranyan A. What Is at Stake in Ukraine [Electronic resource] / A. Migranyan. - Access mode: <http://nationalinterest.org/feature/europes-nightmare-coming-true-america-vs-russiaagain-10971>
12. Trenin D. Europe's Nightmare Coming True: America vs. Russia...Again [Electronic resource] / D. Trenin // The National Interest. – 2014. – 30th July. - Access mode: <http://nationalinterest.org/feature/europes-nightmare-coming-true-america-vs-russiaagain-10971>

Раскрыта сущность нарастания противостояния между ведущими центрами международного влияния. Украина в силу своего геополитического статуса является основным объектом борьбы, которую ведут США, Россия и ЕС за усиление своего присутствия на евразийском пространстве. Именно поэтому Украину стоит расценивать как одно из ключевых государств процесса трансформации мирового порядка. Борьба за влияние на украинское государство проходит в контексте диалектики двух парадигм будущего развития постсоветских стран - евразийского и евроатлантического.

Ключевые слова: Украина, геополитика, Россия, мировой порядок, противостояния.

The essence of the growth of confrontation between leading centers of international influence. Ukraine due to its geopolitical status is the main object of the struggle waged by the US, EU and Russia to strengthen their presence in Eurasia. That is why Ukraine is regarded as one of the key states of the transformation of the world order. The struggle for influence in the Ukrainian state takes place in the context of the dialectics of the two paradigms of the future development of the post-Soviet countries of the Eurasian and Euro-Atlantic.

Keywords: Ukraine, geopolitics, Russia, World Order, confrontation.

Кондратенко Олег Юрійович — доцент кафедри міжнародної інформації Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету, кандидат історичних наук.

Рецензент: проф. Наумкіна С. М.